

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

5. desember 2022

Til:
Drammens kommunestyre
Kopi: kommunepost@drammen.kommune.no

Ta ansvar for Drammensfjorden og Oslofjorden.

Drammen, Lier og Asker er nabokommuner som alle støtter Oslofjordplanen (Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden). I arbeidet med dette viktige planarbeidet er det to budskap som er verdt å understreke:

For det første må nye renseplaner fjerne nitrogenet (urinen fra kloakken) og fra landbruket. Nitrogenet fører til overgjødsling av fjorden. Det betyr at bløtbunnområder og ålegrassenger i utsatte områder kan kveles av algevekster og at torskeyngelen blir borte fra oppvekstområdene.

For det andre må vi sette søkelys på kunnskap om restaurering og aktiv beskyttelse av viktige naturområder og økosystemer. Vår erfaring fra årene med Miljøpakke Drammen er at bruk av medvirkning og dugnader fører til økt kunnskap, og at kommunedelplaner er en demokratisk planform som kan engasjere mange foreninger og lag.

Ute ved de store morenegrunnene ønsker vi at Drammen kommune skal engasjere seg i et plan-samarbeid med Asker om undersøkelser, opprydding og vernetiltak på alle strandsoner og gruntvannsområder, i vannområdet mellom Svelviksund og Holmsbu. Dette er et større område med felles viktighet for begge kommuner og deres befolkning. Konsekvenser av manglende eller skadelige tiltak i den ene kommunen vil ramme naturen i begge kommuner, om vi ikke samarbeider og følger føre-var prinsippene.

Et forslag om dette har vi tidligere oversendt Drammen kommune, og vi vil også ta det opp med Asker kommune.

Lier kommune bidrar allerede med en gledelig og banebrytende restaurering av vannmiljøet mellom Lierelvas og Drammenselvas utløp. Denne økosystembaserte innsatsen, i et miljøskadet, men meget verdifullt ferskvannsdelta, er en framtidsrettet del av Liers fjordbyprosjekt som det blir skrevet og skrytt altfor lite av.

Elva som skapte en by – skal gjøre det på ny.

For Drammens del er det viktig å få et positivt plangrep om Svelviks naturområder langs fjorden fra Tørkop til Berger. For å klare det, trenger vi en Kommunedelplan for fjordens strandsoner, som gamle Svelvik kommune aldri kom i gang med. Grunnlaget for Drammens bymiljøsuksess med restaurering av elvas strandsoner, var nettopp vår Kommunedelplan for Drammenselva.

Etter 4 år med demokratisk medvirkning om hva de enkelte delområdene skulle ha som reguleringsformål, ble Elveplanen enstemmig vedtatt av bystyret i 1991. Selve planarbeidet bidro ganske raskt til at byen blant annet kunne skrinlegge et miljøskadelig krav om igjennfylling av selve Bragernesløpet og alt gruntvannet mellom Holmennokken og Erik Børresens gate, inkludert bystranda på Bragernes Strand.

Nå er det på tide å gi eiendoms og marina-lobbyen en tydelig henstilling om ikke å stresse vårt kommunestyre med krav om forkjørsrett for inngripende marina-utbygging i fjordens antatt mest verdifulle økosystem på Svelviks morenegrunner. De tre store morenegrunnene ved Svelvik er Grunnane Naturreservat sør for Bokerøya, Knemsgrunnane i Homansbergsbukta og Vollebukta sør for Verket i Asker kommune.

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Verken marina-lobbyister eller andre kan trylle frem en faglig holdbar konsekvensutredning på grunnlag av et mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Med et reelt behov for kunnskap om vannområdet, kan Asker og Drammen få hjelp av miljømyndighetene til å engasjere den forskningsbaserte vannmiljøkompetanse som finnes, for å undersøke fakta som kan gi oss et kvalitativt nytt og bedre saksgrunnlag om planområdene og handlingsalternativene.

Spesielt ønsker vi oss mye bedre kunnskap om livet i vassdragets brakkvannsdelta på Svelvikmorenen, ut mot Holmsbu, med alle bekkene, strandengene og grunnene på begge sider av Svelvikrenna. Her finnes også de største og mest sentrale ålegrasområdene i Oslofjorden. På områder hvor ålegrasengene ennå har gode strømningsforhold, synes engene å være i overraskende god tilstand. Vi har observert og filmet et rikt fiskeliv med god bestand av flyndre og stimer med småfisk på Knemsgrunnane. Vi vil tro at disse morenegrunnene spiller en sentral rolle for sjøørret- og torskbestandene i Oslofjorden og Drammensfjorden.

Grunnene brukes av den utvandrende Drammenslaksen og sjøørreten i deres smoltifiseringsprosess, ved overgangen fra ferskvannet i indre fjord til brakkvannet utenfor morenen. Flere steder finnes ennå levende lokale sjøørret-bekker. Om livet i Oslofjorden skal reddes, må grunnene ute på morenen og tidevannstrømmingene kartlegges, ålegrassengene restaureres og naturverdiene sikres for all fremtid. Det lokale ansvaret er felles for Drammen og Asker på begge sider av Drammensfjorden.

Tiltak som kan bedre strømningsforholdene på ålegrasengene må også kartlegges og vurderes.

Moloen mellom Bokerøya og fastlandet stenger tidevannsstrømmen mellom Knemsgrunnane og naturreservatet sør for moloen. Hvor store miljøgevinster er det å vinne på å åpne steinfyllinga for å få tilbake tidevannsstrømmene?

Vollebukta har blitt en bakevje etter at Verksrenna grodde igjen. Hvordan kan en gjenåpning av Verksrenna mellom Verket og Verksøya utføres? Hva med alle miljøgiftene på industrifyllinga ved Knemstranda inntil naturreservatet? Kan og bør giften fjernes? Alle disse spørsmålene må få gode svar.

Vi har i brev til Drammen kommune foreslått at kommunen sikrer naturverdiene med en kommunedelplan for strandsoner og gruntvann helt ut til dypvannsområdene ved Holmsbu. Staten, Fylkeskommunen, Drammen, Lier og Asker kommuner er lovpålagt å forvalte dette området for ivaretagelse og sikring av økosystemene for all framtid. Planarbeidet vil klargjøre om det er fornuftig å etablere en helhetlig nasjonalpark eller en utvidelse av eksisterende naturreservat mellom Svelvik og Holmsbu. Det er kommunenes oppgave å vurdere og å tilrå nødvendig vernestatus.

Vannmiljøutvalget har registrert og filmet ålegrasenger utenfor Knemstranda.

Bakgrunn: Høringsvaret som ikke nevnes

Vi viser til Vedlegg 7 til sakspapirene med Konsekvensutredning av innkomne arealinnsspill. Vi sendte et høringsinnspill til Henning Larsen Architects AS v/Anne Fodnes Nordstoga med kopi til kommunepost@drammen.kommune.no den 3. mars i år angående Drammen maritime senter/planinitiativ 132 v/Svelvik Utvikling AS. Ble ikke våre arealinnsspill lest og

notert av Drammen kommune? Vi finner ingen av våre punkter nevnt i Vedlegg 7, og vi skriver derfor et sammendrag av høringsvaret i dette brevet.

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Området fra Svelvikstrømmen til Knemstranda i Homansbergbukta er et biologisk rikt område med gytebekker for sjøørret, bløtbunnsområder, ålegras, strandeng og strandsump. Det grenser til Grunnane naturreservat som er et viktig oppvekstområde for mange fiskearter og det er ingen tvil om at det berørte området er viktig for fisk, spesielt yngel. Vannmiljøutvalget har registrert ålegrasenger utenfor Knemstranda. Ålegrasenger er oppvekstområder for yngel, de er svært sårbare for endringer i strømningsforhold, sedimentering, skyggelegging og forurensning. Forslag om utbygging av flytebrygger i gruntvannsområdene, og fortøyning av et stort antall båter i det samme området, er ikke forenlig med en livskraftig ålegraseng. Slike naturfremmede inngrep vil uunngåelig hindre lystilgang og dermed fotosyntesen i grasengene og andre bunnbiotoper.

Det er en gytebekk, kalt Homansbergbekken, for sjøørret og laks nær planområdet og en gytebekk, kalt Knemsbekken, nord for Homansberget. Svelvik kommune karakteriserte Homansbergbekken som 3b, bekk med nedsatt produksjon, mens Knemsbekken fikk kategori 4, sjøørretførende i 1998.

En småbåthavn vil føre til utstrakt båttrafikk som vil kunne løsrive sedimenter som vil begrense sikten i vannet og hindre fotosyntesen til ålegrasengene. I tillegg kan tungmetaller fra fjordbunnen bli frigjort.

Saltskjær er et biotopvernområde for sjøfugl og båter fra Knemstranda vil kunne forstyrre fuglelivet både der og i Grunnane naturreservat.

Rapport fra Biofokus: Biologiske undersøkelser ved Knemstranda Svelvik i 2018 av Kjell Magne Olsen viser at det finnes flere rødlistede arter av både fugler, insekter og planter på Knemstranda.

Naturen og særlig det unike vannmiljøet i Indre og Ytre Drammensfjord er sterkt truet av negative miljøbelastninger. Ref. Prosjektet Ren Drammensfjord som vår forening deltar i.

Vi viser også til «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv» som inneholder en samlet plan for både Drammensfjorden og Oslofjorden og lister opp en lang rekke gode og nødvendige tiltak. Drammensfjorden har nå fått kode rød fordi den er sterkt negativt belastet blant annet av for mye nitrogen og for lite oksygen.

Å la private firmaer velge blant de mest attraktive LNF-områder uten å ta hensyn til allerede innkomne høringsinnspill er ikke demokratisk planbehandling. I tillegg er det sløsing med tid og ressurser å sende ut på ny høring et planinitiativ som allerede er besvart av flere faginstanser i mars 2022.

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Ålegras nær Knemstranda

På et medlemsmøte i Drammens sportsfiskere ble det spurt:

«Klarer vi egentlig å tenke langsiktig? Hvordan vil forholdene i og ved Drammensfjorden se ut om 500 år om vi ikke passer på?»

Hilsen

Petter Øijord, John Tollefsen og Borgar Pedersen